

бібліографія книжки рецензія

Р. Задеснянський:

СИМОН ПЕТЛЮРА. Статті, листи, документи. Центральний Комітет Вишновання пам'яті С. Петлюри в Америці. Видання Укр. Академії Наук у США, стор. 480, Н. Й., 1956.

У передмові від згаданого "Центрального Комітету" говориться, що "завданням цього видання - дати широкому суспільству і лишити для історії матеріяли з писаної спадщини С. Петлюри." Ті матеріяли мали б "ілюструвати розвиток Симона Петлюри, від людини, спочатку марксіівською ідеологією й партійною програмою, до понад-партійного державника..." "від українського автономізму... через федералізм... до ідеї державної самостійности України."

Самозрозуміло, книжку, яка мала б здійснити подане вгорі завдання, повинен вітати кожний українець, незалежно від того, чи він і симпатизував (або симпатизує) С. Петлюрі чи ні. Тим більше мав би з радістю зустріти її історик і подякувати за те, що знайшлися люди, які подбали, щоб не загинули і не розгубилися такі конечні для історика матеріяли.

Але така радість, з приводу появи цієї книжки була б узасаднена лише при збереженні двох передумов: 1). об'єктивного зібрання і видання в одній книжці всіх, які ми спроможні дістати, статтей, матеріялів і документів, що їх автором був Симон Петлюра, без тенденційного добору їх, і 2). безумовного зафіксування в такому виданні тих матеріялів, які показують, чи Симон Петлюра був тим, хто як Мойсей вів нарід, хто в еволюції частини укр. інтелігенції від автономізму до самостійництва був людиною, яка першою проклала шлях чи плентався позаду інших.

Без збереження тих двох передумов - книжка тратить, в ліпшому випадкові, дві третини своєї вартости.

Сумний досвід хоч би з текстом "Статуту Кирило-Методі"вців" і з іншими документами з цим "Брацтвом" пов'язаними, що їх видало УВАН в 1947 році, на жаль, не дозволяє нам прийняти "на віру" автентичности опублікованих матеріялів. Докладне ж висвітлення і зіставлення з оригіналами всього поданого в книжці та перевірка чи все істотне до неї дісталось, забрало б надто багато часу і може висвітлення мало б не менше сторінок ніж сама книжка. Тому ми обмежимося до перевірки тої частини матеріялів, які найменше займають місця та можуть служити для нашої мети як "прібка", що дасть нам певну уяву про цілість.

Спиняємося з наведених причин на поданих у книжці "Листах Симона Петлюри до Донцова," тому, що вони представляють, так би мовити, цілість, тому, що вони не так давно були опубліковані, тому, що опублікував їх адресат і, що оригінали тих листів малися лише у нього (отже не може бути жодних "варіантів" і "редакцій" крім тої, яку можемо знайти в ЛНВ) і тому, що упорядчики самі вказують власне на ЛНВ як на джерело.

Мало того, не підлягає сумніву, що всі там опубліковані листи видавці збірки мали в руках, отже могли вибрати найістотніше та, й знаючи, що ЛНВ можна дістати в Америці - мусіли б не важитися робити в них змін.

В Літературно-Науковому Вістнику за 1931 рік (книжки XI-XII) опубліковано було 27 листів С. Петлюри на 37 сторінках. Очевидно, для такого видання, як збірник виданий УВАН, не важко було б передрукувати і всі ті листи, а коли вже робити з них вибір, то, природно, конечним було б подати саме ті листи, в яких виявив С. Петлюра своє відношення до найважливіших засадничих питань української політики

і які знайомлять нас з тодішніми відносинами.

Всі ті листи, про які мова, походять з 1911-1914 рр., цеб то з тих часів, коли вже вправне ухо могло почути перші грізні гуркоти громів першої світової війни, яка вже насувалася, а тим самим і й революції, отже з періоду винятково важливого.

Від тодішніх поглядів нашої інтелігенції, які свідчили власне про ступінь її підготованости до грядучих подій, - залежав, безпечно, перебіг тих подій в Україні 1917-21 рр. на наслідки. Отже - до найважливіших питань тої доби належали питання: мирно чи збройно будуть розв'язуватися заплутані національні проблеми східної Європи та питання чи українці всі є москвофілами і намагатимуться українську справу розв'язати тільки і лише в межах тзв. "Росії" чи виступлять з ідеєю відновлення держави своїх великих предків. Від відповіді на ці питання залежали перебіг і наслідки української національної революції, успіх або неуспіх української визвольної боротьби.

Власне на порушену тему в "Листах" С.Петлюри до Донцова є досить надзвичайно цікавих фрагментів, які мають для непідробленої історії неаби яке значіння.

Особисті погляди С.Петлюри з року 1912 прекрасно висвітлюють такі слова з його листа, з дня 9/1: "Але мені особисто хотілося б щоб Ви розібрали питання про українську культуру в іншій площині, як старий українець, Корж або Єфремов...Коли б Ви розширили питання, приславши до Струве і російських марксистів... Коли б Ви вибрали ціле "ожерелля" з їх писань і подавши до їх ріжні перли кадетської мудрости в сій справі довязали намисто обскурантности на шию взагалі російського інтелігента?"

Але, але ці слова не дісталися до книжки про яку мова.

Не дісталася до книжки і все, що торкалося відомої статті Донцова "Модерне москвофільство", а саме: "В третій книжці уміщено буде Вашу статтю про москвофільство, яке дуже подобалося нам усім без змін..."

Та пізніше, коли редактори редактованого С.Петлюрою журналу (Україзна) цю блискучу і глибоко правдиву статтю ("Модерне Москвофільство") уважніше перечитали, С.Петлюра написав Донцову, що з того нічого не буде, а з приводу наміру Донцова послати її до "Снопа" - пише: "Ви певно не бачили в очі "Снопа", що хотіли б там вмістити свою статтю...видається він куди краще ніж решта українських видань, живо, з темпераментом, але з дуже шовіністичним 'запахом' і не без симпатії до 'церковности'. Ум'щення співробітником "вперед" в такому органі статті було б занадто цікавим, хоч знову кажу, по своєму змісту стаття Ваша падається до "Снопа", він теж страшенно повстає проти 'московських' впливів, взагалі веде похід проти 'москалів', а в останньому числі добалакався в справі виборів до того, щоб українець-виборець ні під яким видом не подавав голосу за 'москаля', до якої б партії він не належав!"

("Вперед" центральний орган Укр. Соц. Дем. у Львові, "Сніп"-україністичний тижневик для інтелігенції, що його видавав тоді, в Харкові, М. Міхновський. Згадка про такі журнали, як "Сніп", чи "Рідний Край", доводить, що вже тоді буди діяльні вороги Москвофільства).

Наведені уривки свідчать про те, що С.Петлюра був серед "автономістів" найменшим ще симпатиком москвинів. А тому ось як, напр він розцінював інших автономістів, "редакторів" тої ж "Україзна": "Маю..нещастя - довгі розмови з моїм колегою по редакції д.Саліко вським..він...все вірить в росіян: "вони" нас зараз не знають, а визнають - подадуть руки нам і ми станемо "братами" - се, товарищу...пояснення неясковости журналу, неспіливости в постановці питання і якогось недоговорення" (з 23/XI, 1912 р.)

Нарешті Д.Донцов таки видав своє "Модерне москвофільство" ок-

ремою брошуркою; а тоді автономісти з галасом накинулись на Донцова. Тим цікавіше знова таке становище в цій справі С.Петлюри: Він пише: "переглядаючи 'Раду' бачу фельєтон, присвячений Вашій брошурі "Модерне москвофільство" Єфремова. Єфремов має намір цілком Вас знищити, Левко(Л.Юркевич, редактор укр. соц. демократ. журналу "Дзвін") - збештати. Кріпіться духом: "Бог не видасть, свиня не сест". Рекомендую придбати Вам книжку Єфремова "За рік 1912".. все ж ця книжка дасть Вам змогу писати статті в "Дзвіні" про українського публіциста. Поспішайте з нею, бо мені, чомусь здається, що Вас "випруть" із "Дзвона" за Ваші "ересі", бо правовірний марксизм... не може занадто довго ужитися з Вами."

Так писав С.Петлюра Д.Донцову, але цього в книжці немає!

Нарешті, коли на студентському конгресі в 1913 році виступив Донцов з рефератом, в якому домагався самостійности для України, якого тези й були прийняті конгресом, ось як на це зареагував С. Петлюра:

"Читалисьмо про Ваші виступи в "Ділі", а якраз нині в "Речі", де Могилянський дорікає Вам і цілому конгресу, що за Вашою ініціативою ступив на шлях авантур та легкодушности. Читальсьмо, кажу, і до того переконання прийшли, що ті ересі не на часі... з мого ж погляду все те - занадто в повітрі висить і з станом речей не рахується...я стою за найближчі, назрілі постуляти...поскілки Ви одсовуєтесь од цих завдань дня...Ви згублена сила...Ваше поле тут а не там, де "зріють мандарини мрій" і національних емоцій... все одно колись доведеться, так я думаю, впертись лобом оу стіну... "Рибалка"(псевдо Л.Юркевича) збирається в "Дзвіні" збирати Халкидонські собори і "передавати Вас прокляття."

С.Петлюра, не співчуває цьому способові, але певний, як далі пише, що Донцов сам "розчарується" в своїй самостійницькій "ересі". Та засаднича лінія С.Петлюри така: "Вас долі страшенно будуть "лаяти" і "свої"("Дзвін") і чужі..побиватимуть камінням...і будуть сипати на Вас докорами... та не вважайте, плюйте "в високій степені" і благо Вам буде!Українська думка тава убога і бідна, така несміла і мало оригінальна, та плентається в хвості всяких інших думок, що всякі парадокси, взагалі все, що нове, не шабльоново - повинні бути...Тому "благословляю" Вас в намірах Ваших". (І. УІІ. 1913 р.)

Прочитавши ж той відчит, читаний на студентській конференції, пише йому: "В цілому брошура Ваша написана сильно і з піднесенням...Зрештою з того ніч не виїде, але се не значить, що не слід та кі теми писати. Висновок для Вас з тої брошурки: пращай рідна сторона! Зоріття до неї не буде!"

Ставимо собі тепер питання: чи хоч би наведені нами уривки з тих 27 листів Петлюри є менш важні і менш цікаві за...інформації про брак коштів на видання "Укр.Жізни" та про те, що Саліковський став редактором "Пріазовскава Края", балаканину про каву марки... "Діядаль" у Відні, про секретаря Лебединського і купу інших подібних дрібниць, які є в тих листах, що дібрали редактори для вміщення у збірнику виданому УВАН. Цебто тих, на які чомусь "знайшло ся" місце в цьому видання!?

Важко було вибрати менш варті уваги листи, як ті, що їх вибрала редакція збірника виданого УВАН. Але цього мало! Насувається ж несамохить припущення, що маємо тут до діла не з нездарністю, тільки зі злою волею! А насувається те припущення тому, що текст одного з уміщених листів зфальшовано!

В оригіналі С.Петлюра, звертаючися до Донцова, пише: "отже і перебиваєсьмося як кажуть милі Вам москалі "із кулька в роґожку". Слова "милі Вам москалі"є алюзією до того, що писано було поперед у листах до Донцова, (а що пропустила редакція), зокрема до виразного антимосковського становища Д.Донцова. Отже в оригіналі слова "милі Вам" були іронією.

*** !*****

У фальсифікаті, вміщеному в збірнику виданому УВАН, видавці, змінити цілковито думку С.Петлюри, видрукувавши "милі нам", а що не дали до слова "милі" знаків наведення, то тим самим (на тлі більш ніж "автономістичних" поглядів С.Петлюри у слідуючій статті) зробили можливим і дослівне, пряме розуміння цих слів, міняючи так погляди як С.Петлюри, так і Донцова. А тимчасом, як бачимо з листів, не маємо жодних підстав твердити, що С.Петлюри були дійсно москвини такі "милі", щоб він про це писав, але й не має підстав розуміти це слово, як іронію, як іронічний вияв антипатії самого С.Петлюри, бо С.Петлюра тоді уважав негативне наставлення до москвинів за ... "шовінізм". Заміна слів "милі Вам" на "милі нам" робить з іронічної уваги на адресу Донцова, позитивне признание в почуванні як особистої симпатії до москвинів, так і Донцова і всіх взагалі українців. Так, всупереч правді, робить редакція "Збірника" всіх українців москвафілами, а одночасно приховує існування самостійницьких; антимосковських течій.

Промовчання всього того, що ми навели з листів Петлюри до Донцова, подає в фальшивому світлі те чим жили тоді українці Наддніпрянщини, бо власне існування хоч би таких журналів, як "Сніп", "Рідний Край", при виїнятково малій кількості видаваних там журналів, є блискучим доказом існування "самостійницьких" націоналістичних течій, про бажання показної частини свідомого українського громадянства відірватися від Московщини. Таким чином книжка, яку розглядаємо, викривляє нашу уяву про цілу ту добу. Мало того вона, замість "вшанувати" пам'ять С.Петлюри, веде до протилежних наслідків.

У слідуючій статті ("Війна й українців"), написаної С.Петлюрою в 1914 році, ми знаходимо напр. такі, далекі від правди, твердження: "Сепаратизм з "мазепинством" або австрофілітством, як його супутниками, це міт... Бажання розв'язати українське питання в Росії українці не сполучували з авантурницькими побудовами, ставлячи це розв'язання в тісну залежність від ходу загального розвитку, громадського життя в Росії... Українці не піддаються провокаційним впливам і виконують свій обов'язок громадян Росії в цей тяжкий час і не тільки на полі бою в шерегах війська, але й як громадяни..., що повинні сприяти успішному виконанню російською армією виїмково відповідальних завдань, що впали на її долю". (ст. 185-186).

В наведених рядках є й засуд акції "Союзу Визволення України" і діяльності "Загальної Української Ради" і Січових Стрільців!

Все це підпадає під окреслення "авантурницьких побудов" і "провокаційних впливів"!

Отже, спрепаровані листи до Донцова, з яких "вицензуровано".. все, що було в них протимосковського, унеможливають трактування наведених нами слів статті бодай на рівні з "патріотичними" заявами Корнійчуків, Мновських та інших. Тоді, як наведені нами (але пропущені видавцями збірки) слова з листів дозволяли б трактувати статтю (яку не забули видавці подати!), як нещире, вимушену обставинами. Та, очевидно, "Комітетові для вшанування" не залежть на вшануванні!

Але найгірше те, що той, хто з довірям поставиться до "Збірника" потрактувавши його, як об'єктивну працю, довершену в ім'я науки, буде думати, що справді всі українці під "Росією" так думали. Навіть може подумати, що тоді і Донцову були москалі "милі" й забуде взагалі про існування тайних організацій ("Братство Самостійників" і ін.), які працювали для знищення Росії і відновлення української державности; забуде про антимосковські виступи й Донцова та про існування на Наддніпрянщині преси ворожої до москвинів. Така помилкова думка вигідна для москвинів і москвофілів, але є неправильною, отже шкідливою і для науки і для України.

Стверджене нами викривлення поглядів С.Петлюри на його некористь шляхом тенденційного добору і навіть фальшування тексту є грізним остереженням, бо коли ми таке ствердили проаналізувавши і звіривши лише чотири сторінки книжки і то таких, на яких мав

ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВОЄННО-ІСТОРИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Від 1925 року найповажнішим центральним архівом, що зберігав тисячі різних документів і унікальних експонатів, живих свідків з наших Визвольних Змагань 1914-1921, був Музей Визвольної Боротьби України в Празі, зі своїм директором Проф. Дмитром Антоновичем, що в часі другої світової війни був пошкоджений бомбами, а вкінці, по окупації Праги більшовиками був цілком розгромлений і про його дальшу долю не маємо ніяких вісток. Багато цікавих пам'яток зберігала Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі, яку знову ж знищили німці, незнана доля тих пам'яток, що зберігалися по наших Львівських музеях. Можна сподіватись, що, коли навіть щось зберігається це, то воно вилучене з публічного зацікавлення, або вивезене на московські землі.

Деяко з тих прецінних скарбів врятувалося і сьогодні зберігається по наших музеях, головно ЗДА й Канади. Поважним архівним центром є сьогодні Український Воєнно-Історичний Інститут в Торонті /Канада/, який також утримує Музей Українського Війська і Флоту, де зібрано багато цінного матеріалу-пам'яток. Цей Інститут знаний зі своєї видавничої діяльності між двома війнами, а зокрема його чудові монографії до історії Українського Війська, який появилось дев'ять томів, т.зв. "Збірники", які сьогодні є великою рідкістю. Крім цього цей Інститут видав, хоч не величких розміром, але цінних змістом 11 монографій.

Багато цінних праць Інститут має приготованих до друку, але ця діяльність розбивається браком видавничого фонду.

Тут хочемо відзначити останні два видання Українського Воєнно-Історичного Інституту в Торонто, а саме: монографічна праця "ОБОРОНА ЗАМОССТЯ УІ. СІЧОВОЮ СТРЕЛЬЦЬКОЮ ДИВІЗІЄЮ АРМІЇ УНР У 1920 Р.", Торонто 1956, стор 32 великої вісімки і "ЛИСТОПАДОВИЙ РЕЙД" пера сотника артилерії Армії УНР Гриця Рогозного, Торонто 1957, сторін 48 великої вісімки. Праця гарно ілюстрована. Гарна й вимовна обкладинка цих видань роботи сотн. М. Битинського.

Перша праця "ОБОРОНА ЗАМОССТЯ" трактує про похід московсько-більшевицьких військ на завойовання Заходу. Похід очолював Будьонний, в Москві говорили про Берлін. І хто його знає як той похід був би закінчився? В кожному разі польська столиця Варшава була вже на колесах, не було ніякої надії на оборону. І сталося "чудо над Вислою", як називають його в своїй історії поляки, але промовчують дійсних "виконавців" того чуда, якими були українські вояки УІ-тої Січової Стрелецької Дивізії УНРеспубліки, що розгромили будьонівців, сам Будьонний був поранений і це було причиною відвороту большевицьких армій. "Чудо" довершене героїзмом, кров'ю і жертвою життя українського вояка, яке, як багато других в історії героїств нашого народу, запасали поляки виключно на свій рахунок, не згадуючи навіть свого союзника України.

Друга праця - це "ЛИСТОПАДОВИЙ РЕЙД" чи другий Зимовий Похід оборонців Замостя-Варшави українських вояків, що по заключенні Ризького договору Польщі з Москвою опинилися в польських таборах інтернованих, але не хотіли вмирати рабами і осінню 1921 року, з глибою вірою у серці, ще раз схрестили свою зброю з московським окупантом. Рейд цей, як відомо, закінчився кривавим боєм на полях села Малі Миньки і розстрілом 359 українських вояків на полях біля містечка Базару дня 21 листопада 1921 року.

Обі праці написані з вояцькою річевістю і тонким відчуттям подій, обі треба поручити нашому читачеві не тільки на звичайне перечитання, а на глибоке розважання тем, яке повинно піднести нас на душі і гартувати до дальшої боротьби за здійснення тих найвищих ідеалів, за які вмирав наш героїчний вояк під Замоссям, в рейді Другого Зимового Походу і під Базаром.

Мадрид, листопад 1957, Р.Г.

Дружину

"З О Й К ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ"

Це нова збірка оповідань Василя Чапленка, що появилася у В-ві "Перемога" Бронкс-Буенос Айрес 1957, без зазначення друкарні. Мистецька обкладинка С. Гординського. Книга 165 + 3 неп. сторін великої вісімки, на доброму папері. На цілість книги складаються 21 оповідання, розділені на три групи: Колоче 10 оповідань, Трохи сміху 8 оповідань і Сантиментальне 3 оповідання. Зі замітки автора довідуємося, що оповідання написані в різних часах, сказати б з різних нагод і з призначенням для різних читачів. А тому розгрупування їх в окремі книжки не поклато виразної границі між болем, сміхом і сантиментом, до чого автор признається, бо такого розмежування між оповіданнями зробити навіть не можна.

Перша група оповідань - Колоче - це дуже добрі шкizzi, але не модерні, бо ніхто їх не розумів би, з підбольшевицького життя, де бачимо ралість міської голоти з настанням нової влади - безправства /"Улоп'ячі дні"/, а дальше, як по шнурочку горобині ночі ідилічно-революційних в'язниць, з їх муками, розстрілами і нелюдськими болями /"Перший біль"/, картина голодного року /"Зойк"/; от вчений геолог, для якого Україна була живим істотом: "Карпати - це була голова кита, споконвічний гранітово-гнайсовий масив, що йшов від Волині до Озівського моря - вигнутий хребет-спина, а відноги Кавказьких гір на Кубані - підкинута угору хвіст". В Донецькому краї відкрив він потужну жилу золота. "Риба-кит українського народу набула нову оздобу - золоті прожилки в своєму тілі". "Він /український нарід/ буде багатий поміж народами" - радів ^{свій} професор, але зараз же усвідомив собі, що "багатства української землі вабили цілий час ворогів і приносили досі його народові не частя, а муки" і він вмирає, забираючи зі собою тайну золота /"Золото"/. "М'ясозаготівля", "Стара вчителька", "Тельманів батько" і "Зустріч" - продовження кошмарних, але дуже реальних мініатур-московсько-комуністичної дійсності на нашій землі; у всіх цих оповіданнях пробивається зойк замученої людської душі. Трохи дальше від цього циклу оповідань стоїть "Кавказький бранець" і "Повсталий раб". Перше відноситься до часів кубанських козаків, а друге це спротив і героїська смерть Одуда в кабінеті начальника гестапа.

В групі "Трохи сміху" - це веселі оповідання, часом навіть з дозою сатири. Одні з оповідань "Тобачення в парку", скжетового-композиційно нагадує оповідання еспанського письменника Хосе Марії Санчес-Сільви "Звичайний крап". В нас все можливе, і можливе, що колись хтось з наших дослідників буде навіть допукуватись впливів і наслідування, хоч сьогодні обаживі письменники навіть про себе не знають. Не знаємо чому, але оповідання: "Як Рибик розбагатів в Америці" робить на нас пригноблюче враження. Чаш Рибик нічого собі не робить, що він втратив ногу, що став калікою, а навпаки радіє, що каліцтво принесло йому кілька тисяч доларів і він бодай раз у житті може "забавитися пана". Коли така Америка, коли вже ми там перемінилися на Рибиків, то вже краще було Америки ніколи не бачити. Думаємо, що з такою самою метою автор написав своє оповідання.

Три оповідання з групи "Сантиментальне" з яких, на нашу думку найбільше викінчене й найкраще "Любов", яке нагадує нам старі "романси", старих добрих часів, коли наші бабусі співали собі "Шуміли верби в половій долині"; часи, що пропали разом з людиною, яких молоде покоління не зрозуміє навіть у формі казки.

Загальне враження "Зойку" Василя Чапленка - позитивне, хоч не всі оповідання викликають у нас погідність духа, бо зойк людської душі не може настроювати її веселими тонами, що цілком природне, але всі оповідання читаються зі зацікавленням і оживленням, що рівнозначне, що автор їх не складав механічно, щоб зложити "історію", а глибоко пережив їх, залишаючи в них частину своєї зболілої душі.

Це найбільша вартість "Зойку" Василя Чапленка, що заслуговує на увагу нашого читача.

Мадрид, у листопаді 1957 Р.Б.

Л. Бачинський:

Д И Т Я Ч А П Р Е С А
(Матеріяли зібрані в Українському Музеї в Клівленді)

Нижче подаємо список української дитячої (літератури) преси, яку має Музей в Клівленді, а також ту, про яку відомо з інших же джерел. Дитяча преса, яка є в Музеї, зазначено зірочкою. Все це уложено за роками появи.

1. *) "МОЛОДА УКРАЇНА". Часопис для дітей старшого й молодшого віку. (Додаток до "Рідного Краю"). Виходив у Києві в 1905 році, під редакцією Олени Пчілки. Кожне число мало 32 стор. Розмір 145x225 мм. Без окладки. Ілюстроване. На рік виходило 12 чисел. Ціна річника 2 рублі. Видавець О. Косач (Олена Пчілка).rawdopodobno перестав виходити в 1914 р. Музей має повний річник 1910 - II року і кілька чисел 1912 року.
2. "ДЗВІНОК" - журнал виходив у Львові, можливо від 1910 року. Про цей журнал згадує Олена Пчілка в своєму журналі "Молода Україна" в 1911 р. Коли почав виходити, і коли перестав - точно не відомо.
3. *) "ЗІРКА" Ілюстрована часопис для дітей старшого і меншого віку. Квартальний додаток до "Духпастиря". Почав виходити в 1913 році в Нью-Брітен, Конн (ЗДА), під редакцією о. Романа Залітача. Видавала Руська Католицька Видавнича Спілка. Журнал мав 16 стор. друку, з рисунками. Мав окладку. В 1913 році напевно вийшло 3 числа. Коли перестав виходити невідомо.
4. *) "ЦВІТКА" (FLOWERET). Ця "Ілюстрована часопис для руської молодіжи в Америці" почала виходити 15. січня 1914 року, як місячник. Видавав Український Народний Союз в Джерзі Сіті. В 1914 році вийшло 12 чисел. Кожне число мало 16 сторін. Розмір 192x285 мм. Обкладинка кольорова. В 1915 р. вийшло 9 чисел, деякі подвійні. Від 1916 р. став двомісячником і вийшло 6 чисел. Так само в 1917 році. Пізніше став виходити неперіодично і після чотирьох літ перестав виходити. Редактором був Дмитро Андрейко.
5. *) "СВІТ ДІТЕЙ" "SVIT DITEL". CHILDRENS WORLD. В 1917 році почав виходити цей журнал в Homestead, Pa.,. Перших річників Музей не має. З четвертого річника 1920 та дальших річників, 1927, 1928 і 1929 довідуємося, що це був офіційний орган молоді Греко-Католицького Союзу в ЗДА. Official Organ of the Youth's Branch of the Greek Catholic Union of USA.
Журнал формату 238x305 мм. з ілюстраціями і кольоровою обкладинкою. Кожне число мало 8 сторінок. Друкований українським і латинськими буквами. Праволіс етимологічний, з "йорчиками", але без дашком. Одна сторінка призначена англійсьму текстів. Мова за нечищена москалізмами, так само, як це було в Карпатській Україні в роках 1923-1929. Автори старалися якнайбільше виказатися своє.. 'русскостю', писали через два 'сс', уживали твердий знак і букву-'ять' і так творили безграмотне 'язичіє'.
Однак часопис був український по змісту. От деякі наголовки: "Септембер - час і ти во школу", "Розгнівався кум Іван".
В одному числі є п'єска о. Зубрицького, відомого діяча на Пряшівщині, який був сторонником народної мови й радо уміщав у газеті "Русское Слово" в Пряшеві - дописи від українців, без різниці їх поглядів.
Від 12 го річника до заголовку журналу додано: "Молися, Учися. Трудися в нашім Соєдиненні." Редактор журналу - Петр Ів. Мацков.
6. *) "СВІТ ДІТЯЧИЙ". Ілюстрований журнал для дітей. Виходить два рази в місяць: кожного 1-го і 15-го. Львів. Видавав і за редакцію відповідав Михайло Таранько.
Перше число появилася 1. листопада 1919 р. Журнал мав розмір 238x310 мм. без обкладинки. Кожне число мало 8 сторінок.

Всього появилoсь 28 чисел. Другий річник мав той самий розмір. Вийшло 24 чисел, деякі подвійні.

Пізніше журнал зменшив свій розмір на половину. Виходив як дво тижневик і цілий річник в 1924 р. мав 268 сторінок.

Від 8 річника, 1927 р. став місячником. Виходив до 2-ї світової війни.

7. "РАНОК". Перше число вийшло перед Різдвом 1919 р. в Кам'янці Подільському. До співробітників належали: Софія Русова. Людмила Черняхівська, Леонід Білецький і другі.

Журнал мав виходити двічі на місяць, але появилoся лиш кілька чисел. Военна завірюха, поновний наступ большевиків, стали на перешкоді дальшого видання.

8. *) "ВІНОЧОК" для подкарпатських діточок. Виходив двічі на місяць в Ужгороді, в пр. 1920-1924, як додаток до дитячої газети "Наш Родний Край", за ред. д-ра Івана Панкевича, Я. Розвади, А. Маркуша.

9. *) "З ЖИТТЯ ПРИРОДИ". Природничий журнал Української Гімназії в Тарнові. Вийшло в 1921 р. 4 числа, з того одно подвійне. Перші три були друковані машинкою, останнє на шапірографі. Сторінок 36-44. Ілюстроване. Мали обкладинку. Наклад 60-70 примірників. Цей журнал роздавався безкоштовно. Редактор Леонід Бачинський.

10. "НАШ ПРІЯТЕЛЬ" Ілюстрований часопис для шкільних дітей. Виходив у Львові що-місяця, від 1921 р. на 16 стор. друку. Видавало Марійське Товариство Молоді. Відповідальний редактор о. Гр. Назарко

11. "НАШ РІДНИЙ КРАЙ" Місячний, який виходив у Тячеві в Карпатській Україні в пр. 1922-1938 під редакцією А. Маркуша. Правопоис етимологічний. Крім літературної частини, були відомості з краєзнавства, що їх подавали молоді співробітники.

12. *) "МОЛОДА УКРАЇНА" Ілюстрований журнал для молоді. Виходив раз на місяць на 24 сторінках і мав окрему прилогу, як додаток на 4 сторінки. Почав виходити в 1923 р. Розмір 238x310 мм. Дальші річники мали різне число сторін. Річник 1926 р. мав всього 138 стор. Багато ілюстрований, з обкладинкою.

13. *) "ПЧОЛКА" Ілюстрований місячник для молоді і для народу виходив в Ужгороді в Карпатській Україні від 1923 р. Видавало Товариство "Просвіта" в Ужгороді. Кожне число мало 24 сторінки з обкладинкою. Правопоис етимологічний (з дашкованим δ !). На кожному числі подано: Головний Редактор Августин Волошин. Відвічальний редактор др. Микола Долинай. Адміністратор Павла Кукуруза. Фактично цей журнал видавав і редагував лише Павло Кукуруза, а решта осіб лише фігурували, бо редактор не мав чеського громадянства. Правдоподібно часопис виходив аж до трагічної ліквідації Карпатської України в 1939 р.

14. *) "ПРОМІНЬ" Одинокий ілюстрований журнал для української молоді в Канаді і Злучених Державах. Виходив щомісяця у Вінніпегу в 1927 році. Редагував С. М. Дорошук і І. Г. Сирник та О. Т. Даркович. Сторінок 32 (150x230 мм). Ілюстрації майже на кожній сторінці. З обкладинкою. До серпня 1927 р. вийшло 8 чисел.

15. "ДЗВІНОЧОК" Часопис для українських дітей. Виходив що місяця у Львові. Кожне число мало 16 стор. (155x240 мм). Ілюстроване. Обкладинка кольорова. Почав виходити в 1931 р. Перестав виходити перед другою світовою війною. Редактор Іра Шкрумеляк. Видавець і відповідальний редактор Іван Тиктор. Річна передплата 2 золоті.

16. *) "ЯГІДКА" (ЖАГІДКА) Місячний журнал для молоді. Почав виходити в жовтні 1931 р. у Вінніпегу. Мав 32 сторінки (150x225 мм). Обкладинка одноколірова з тризубом. Редактор М. І. Борисик. Видавці: М. І. Борисик і І. Білецький. Ілюстрації О. Т. Дарковича. Останнє друге число вийшло в листопаді 1931 р. Наклад 750 прим.

17. "УКРАЇНСЬКА ЛАСТІВКА" Ілюстрований місячник для дітей. Виходив від січня 1933 р. в Чернівцях на Буковині. Кожне число 16 сторін. Видавало Товариство "Українська Школа". Редагувала Колегія. Коли перестав виходити - не відомо.

18. *) "ДЗВІНОК" Шкільний часопис табору Коріген, коло Кілю в Півн. Німеччині. Перше число вийшло 30.8.1946 р., мало 8 сторінок. Друковано циклостилем. Обкладинка Кольорова. Мав ілюстрації. Видавництвом таборі керував Сергій Ледянський (Когот) і Юрій Тищенко. В пляні було видавати місячно 4-5 чисел. Скільки вийшло чисел - не устійнено. Табір скитальців існував від червня 1945 до 20 червня р. 1948. Мешканців було коло 1000 осіб.

19. *) "ВОВЧЕНЯТА" Часопис для української дітвори. Виходив в Мюнхені від 1946 р. Вийшло два числа. Стор. 20. Розмір 152x210 мм. Бували ілюстрації. Без обкладинки. Редактор і адміністратор о. Петро Даре - вич. За редакцію відповідав Володимир Оренчук. Видавало в-во "Вовченята".

20. *) "НОВАК" Виходив у таборі скитальців у Авґсбурґу в 1946 р. Циклостилеве видання. Вийшло 4 числа. Кожне по 30 стор. (150x218 мм) Багато ілюстрацій. Без обкладинки. Від другого числа додано: "Журнал Українських пластових новаків". Редагує Колегія. В 3. числі зазначено; що керуючий редактор Н. Щербина. Відповідальний редактор М. Григорієв, що водночас сам ілюстрував цей журнал.

21. *) "НАШИМ ДІТЯМ" Збірник-журнал ч. І. Неперіодичний збірник альманах ОПДЛ. Перше ч. вийшло в Мюнхені в 1947 р. Стор. 20. Двокольорові ілюстр. В-во "Нашим Дітям" ОПДЛ. Накладом Кооперативи "Лабор", Мабув появивсь лише одно число.

22. *) "ЮНІ ДРУЗІ" Журнал для дітей і юнацтва. Виходив на Чужині (Мюнхен-Німеччина) в 1947 р. Це був пластовий журнал, як додаток до "Української Трибуни". Вийшло три числа, з того одно подвійне. Перше число мало 16 стор., друге і третє разом - 32 стор. (149x208 мм.) Без обкладинки. Редагувала колегія ОПДЛ і СУПУ. Адміністрація була в Баїройті. Ілюстрації переважно Еко (Едвард Козак).

23. *) "СОНЕЧКО" газета для малят. Виходила в таборі скитальців в Некарсум в 1947 р. Вийшло 8 чисел (220x285 мм), всі числа подвійні на 8 сторінок. Видававель і редактор Лідія Гаєвська.

24. *) "КАЛИНОВІ ЯРІДКИ" Журнал для дітей; видавав на циклостилї Загін "Червоної Калини" 5 курінь Українського Пластового Сеніорату. Перше число вийшло в квітні 1952 р. В тому ж році вийшло ще одно ч. В 1953 р. вийшло дальших 3 числа і на тім перестав виходити. Головний редактор Богдан Чехут, у Омага, ЗДА. Адміністратор Вол. Герденберґер в Клівленді. Перше ч. вийшло: Омага-Клівленд-Нью Йорк. Решта ч. в: Стрий-Нью Йорк-Омага-Клівленд. Наклад обох чисел по 125 прим., а 3-го ч. - 750 прим., 4-го - 800 прим. і останнього 600 прим. Ціна 20с.

Зараз виходять друком такі дитячі журнали:

1. "ВЕСЕЛКА" як додаток до "Свободи", в Джерзі Сіті, П. Дж.,

2. "ЮНІ ДРУЗІ" появляються в Лондоні - Англія,

3. "МІЦЬ ПРИЯТЕЛЬ" в Вінніпеґу, Канада, і

4. "СОНЯШНИК", появляється в Торонто, Канада, видає П. Волиняк.

Для на молодших членів Пласту виходить журнал "ГОТУЙСЬ", а для юнацтва "МОЛОДЕ ЖИТТЯ" - оба в Нью Йорку.

Крім того, в деяких газетах, час від часу, появляються окремі дитячі сторінки, як от в "Українському Слові" в Парижі "Веселка", а друга газета тої ж назви в Буенос Айрес-Аргентина має дитячу сторінку без спеціальної назви. Сталі дитячі сторінки є в журналах українського жіноцтва "Наше життя" - у Філадельфії і "Жіночий Світ" у Вінніпеґу, Канада.

Це лише неповний показчик дитячої преси, що виходила на Рідних землях і на чужині. Ми бідемо дуже вдячні кожному, хто матиме можливість цей список-показчик річево доповнити. Річево - значить подати всі потрібні дані, як повище, а не лише самі назви без пояснень!

Нові Видання

85. Чайковський, Андрій: О Л Ю Н Ь К А. Оповідання з життя хоначкової шляхти. Четверте видання. Нью Йорк, 1957 р. В-о "Говерля" Нью Йорк, сторін 320, ціна \$2.50
86. Ценевич, М.: ЗЛОЧАСНИЙ САМОВІТ. Повість з козацьких часів. Бібліотека історичних повістей. Друге незмінене видання. В-во "Говерля", Нью Йорк, 1957, сторін 224, ціна \$2.-
87. Рабій, Михайло: НАПЕРЕДОДНІ. (Історичні нариси). Історичні Повісті й оповідання. Том перший. Напередодні. Нью Йорк, 1957 р. (з портретом автора), сторін 82 (+2)неп. Ціна \$1.-
88. Горбач, Олекса: АРГО УКРАЇНСЬКИХ ЛІРНИКІВ. Відбитка з "Наукових Записок УВУ в Мюнхені", ч.І. за 1957 рік, сторін 44. (1957)
89. ***КАЛЕНДАРЕНЬ "КИЇВ" на 1958 рік. В-во "Київ", Філадельфія, 1957 р. сторін (несторінкованих) 74, формат 64-а. Ціна 35 с.
90. Горбачевський, Валеріян, проф.: ПРОЕКТ МОДЕРНОГО СВІТОГЛЯДУ. Нью Йорк, 1957, сторін 47 (+1) неп. Ціна 75с.
91. Голованський, Родіон, о. ЧСВВ: ДИВЕН БОГ ВО СВЯТИХ СВОЇХ. Слово Доброго Пастиря. В-во О.О.Василян у ЗДА. Рік УІІІ. Ч. ІІ -12 (95-96), Листопад-Грудень, 1957. Сторін 64. Ціна 25 с.
92. Кульчицький, В.: НАПРЯМНІ ВИХОВНО-ВИШКІЛЬНОЇ ПРАЦІ В ЮНАЦТВІ СУМА (Доповнення до Правильника організації та діяльності Ю. СУМА). Нью Йорк, 1957 р. (Видала) Головна Управа Спілки Української Молоді Америки. Головна Рада Юнацтва СУМА. Ст. 16 (8а)
93. Косаренко-Косаревич, В.: МОСКОВСЬКИЙ СФІНКС. Міт і сила в образі Східньої Європи. Проспект (1957 р.), сторін 32.
94. Колодзінський, М.: УКРАЇНЬСЬКА ВОСННА ДОКТРИНА. Частина перша. (Видала) Тво кол. Вояків УПА в Канаді і ЗДА. Торонто, 1957 р. Бібліотека Т-в кол. Вояків УПА в Канаді і ЗДА, ч.2. Обгортка - В. Стебельського. Сторін 64. Ціна 50с.
95. Стахів, Матвій, д-р: ДРУГА СОВЕТСЬКА РЕСПУБЛІКА В УКРАЇНІ. На рис історії російської агресії та конституційного розвитку советської влади під час другої частинної окупації України. (Видала) Українська Зільна Громада в Америці. Політично-наукова бібліотека ч.ч.23-28. Нью Йорк-Дітройт-Скрантон, 1957 р. Стор. 368, ціна \$2.40
96. ***УКРАЇНСЬКІ ЗВІРНИК. Книга ІО. (Видає): Інститут для вивчення ССРСР, Мюнхен, 1957. Відповідальний редактор проф. П. Куріний, сторін 173(+1) неп. Формат Фоліо, пиклостиль.
97. Кашенко, А(дріян): НА РУЇНАХ СІЧІ. Історичне оповідання. Сьоме видання. Українське Видавництво "Говерля", Нью Йорк, 1957 р. Випуск:106. Наклад 1000 прим. Сторін 16, ціна 25 с.
98. Охріменко, Василь: У ТРИДЦЯТЬ НЕЖОНАТИЙ І В СОРОК НЕБАГАТИЙ. (Піеса на 2 дії) (В-во?) Мельборн-Австралія, 1957 р. стор. 30 (+ 2) неп. Ціна 25с.
99. Пуменна, Докія: ЕПІЗОД ІЗ ЖИТТЯ ЄВРОПИ КРИТСЬКОЇ. Фєєрія. Нью-Йорк, 1957 р. Сторін 141 (+3) неп. Ціна \$2.50
100. Магир, Микита: ПРИГОДИ ЛИНОВОГО КОТИКА. Ілюстрації Осипа Курила са. 2. видання. Діточа Бібліотека. Книжечка 56. Випуск 101. В-во "Говерля", Нью Йорк, 1957. Сторін 40 (ілюстроване), ціна 50с.

М. Данилишин

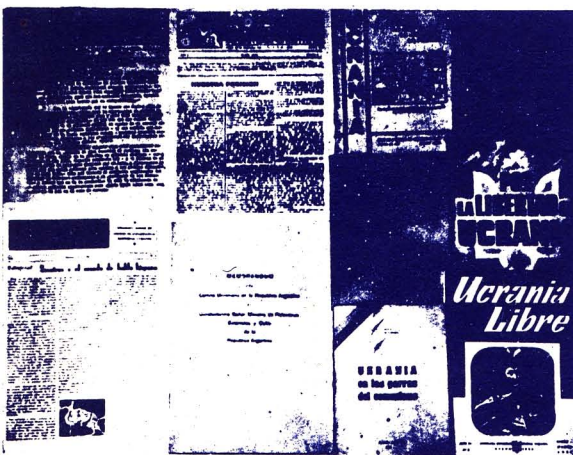
ДОПОВНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВИДАНЬ В АРГЕНТИНІ

На сторінках "Біблос'у" були вже звідомлення про загальний стан українських публікацій в Аргентині, а оце в доповненні подаємо ще відбитку та дати деяких, головню таких публікацій, які вже перестали появлятися, або таких, що їх відбитка не була подана попередньо, щоб у цей спосіб документально зафіксувати їх існування.

Окремо наводимо україніку в еспанській мові, подаючи не лише їх назву, а також дату та імена їх видавців.

Фотомонтаж рідкісних видань:

Перший ряд згори - 'Відвойовник', журнал виданий Українською Стрілецькою Громадою в січні, 1934р. 'Плуг та меч' неперіодичне видання Українського Союзу Гетьманців-Державників, перше число появилось в вересні 1936 р., і в загальному появилось 10 чисел. 'Сурма' - журнал для українсько і молоді, видаваний Т-вом "Просвіта", перше число появилось в серпні 1948 р., всього появилось тільки 8 чисел. "Бюлетень" Української Центральної Репрезентації в Аргентині, що появляється від 1954 р. Другий ряд: "Шершень" перший журнал гумору і сатири, вийшло тільки три ч. в 1930 р. "Батіжок" - журнал сатири і гумору, появилось лише одно число з датою 6. квітня 1936 р. "Аркан" - незалежний місячник гумору і сатири, вийшло тільки кілька чисел і перше число появилось в січні 1953 р. "Евангельська Вірка" - почала виходити в січні 1953 року.

Україніка в еспанській мові: Перший ряд згори "SERVICIO UCRANIO UC RANIO DE PRENSA "Українська Пресова Служба, появилось кілька чисел в р 1949INFORMATIVO UCRANIO-Український Інформатор, видаваний Українською Центральною Репрезентацією, якого 1-е число появилось в червні 1949. "UCRANIA" "Брошура" "Україна", видана Т-вом "Відродження" в 1939 р., в якій наведено головні дати з іст. України враз із мапою на окладинці. "UKRAINA-TERRAS COSACAS" мапа України опрацьована бл. п. інж. В. Милінським, а видана Т-вом "Перелом" в 1943 р Другий ряд: "UCRANIA LIBRE" місячник "Вільна Україна" видований Україн. Інформатино-Видавничим Інститутом, перше число появилось в травні р. 1951. "MEMORANDUM" - меморіал вида- ний Укр. Комітетом, що з датою 25. квітня був переданий аргентин. мініст- еству закордонних справ. "EL ESTADO UCRANIO DEL SIGLO XX" - наукова праця д-ра Б. Галайчука, "Україна в XX ст., видана Т-вом "Просвіта" в р 1953. "POR LA LIBERTAD DE UCRANIA" книжка "За волю України" Мартови- ча, видана "УІВІ" в 1952 р. "UCRANIA EN LAS GARRAS DEL COMUNISMO" -

ний Укр. Комітетом, що з датою 25. квітня був переданий аргентин. мініст- еству закордонних справ. "EL ESTADO UCRANIO DEL SIGLO XX" - наукова праця д-ра Б. Галайчука, "Україна в XX ст., видана Т-вом "Просвіта" в р 1953. "POR LA LIBERTAD DE UCRANIA" книжка "За волю України" Мартови- ча, видана "УІВІ" в 1952 р. "UCRANIA EN LAS GARRAS DEL COMUNISMO" -

книжка "Україна в кігтях комунізму", на 146 сторінок, видана була в 1940 році.

"USVANIA LIBRE" - це кварталник "Вільна Україна", видаваний "УІВІ" який сповняє важливу місію в користь визвольних змагань українського народу, серед держав Південної Америки.

ПЕРІОДИКИ

1. ***ІНФОРМАТИВНИЙ ЛИСТОК Об'єднання Американсько-Українських Ветеринарних Лікарів". Рік VIII. (Ч.29), 2. Жвітень-червень, 1957 року Редагує Колегія. Відбито 200 прим. на правах рукопису. Адреса Редакції: 2644 В.Валтон Ст., Чікаго, 22, Ілл. Сторін 24.
2. ***САМОДОПОМОГА. Економічно-Кооперативний Квартальник. Рік II. Вересень, 1957. Число 3-4. Адреса: 862 Мейн Ст. Вінніпег, Ман. Канада, сторінок 8.
3. ***МІСІЯ УКРАЇНИ Орган Спілки Визволення України, ч. 3. жовтень-Листопад 1957. Сторін 24. Адреса: Вох 1051, Постал Ста. "С", Торонто, Онт., Канада. Ціна примірника 35с.
4. ***МУЗЕЙНІ ВІСТІ, виходить при Укр. нац. Музеї, Онтаріо, Каліфорнія.. (Раніше журнал мав назву "На Слідах"). Появляється квартално. ц50с
5. ***HORIZONS, Ukrainian Student Review. Vol. II., No. 1-2 (2-3), New York, 1957
6. ***EAST EUROPEAN PROBLEMS, Quarterly. Vol. II., No. 1-2. Spring-Summer, New York, 1957. Price \$1.35 per copy. Address: Suite 201-202-203, 170 Broadway, New York, 38, N. Y.
7. ***BULLETINETTE. Published by Ukrainian Orthodox League of United States of America. Vol. 3., No. 8. August, 1957. Address: 1111 1/2 Herbert St., Phila., 24, Pa.

ДОВІДНИК

1. ***НАША ШКОЛА. Журнал школи українознавства Учительської Громади при Товаристві Українсько-Американських Горожан у Філадельфії почав виходити в 1957 р. з датою: Ч. I. вересень, 1957, сторінок 8 формат 8-ка. Видавець Е. Грималик, 940 Н. 7а вул. Філя. 23, Па. - 15с
2. ***УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК". Число I. (395) вересень, 1957 р. Мюнхен сторін 48, ціна 30 с. (Назва журналу осталась з тижневика тої самої назви. Значить тепер "Укр. Самостійник" появляється як місячний журнал). Рік видання 8.

РІЗНЕ

1. ***"THE POLICY OF LIBERATION". MEMORANDUM, presented to the Secretary of State for External Affairs of Canada, on November 6th, 1957. 12 pp. Prepared by the Central Committee of the Canadian League for Ukraine's Liberation. (CLUL, 140 Bathurst St, Toronto, Ont, Canada).

О г о л о ш е н н я

П Р О С И М О З А М О В Л Я Т И Н О В І В И Д А Н Н Я !!

М. Колодзінський: УКРАЇНСЬКА ВОЄННА ДОКТРИНА, Частина I-ша, видання ч. 2. Бібліотеки Товариств Колишніх Воєнів УПА в Канаді і ЗДА, Торонто, 1957. Передрук з краківського циклоstileвого видання з 1940 року. Містечка обортка Б. Стебельського. Сторін 62. Ціна \$ 0,50. Замовлення слати на адресу: T-wo K.W. UPA, 140 Bathurst St., TORONTO, Ontario, Canada.

"ДРУГА СОВЕТСЬКА РЕСПУБЛІКА В УКРАЇНІ!" Нарис історії російської агресії і конституційного розвитку советської влади під час другої частинної окупації України (грудень 1918 - серпень 1919) . Написав д-р Мотвій С т а х і в. Видання Науково-Політичної Бібліотеки Української Вільної Громади в Америці. Нью Йорк-Дітройт-Скрантон, 1957. Сторін 368. З ілюстраціями. Ціна \$2,40. Замовляти на адресу: Українська Вільна Громада, 524 Olive St, Scranton, Pa, ЗДА. На зміст цієї книжки складаються такі розділи: I) Політична ситуація перед другою російсько-советською агресією. II) Друга Війна Советської Росії проти України. III) Внутрішній український фронт проти большевицької агресії. IV) Вигнання другої(російської)-советської інвазії з України. V) Устрій другої советської республіки в Україні. VI) Висновки. Спис використаної літератури. Показник і мен. Англійський зміст.

ЩОНО ПОЯВИЛИСЬ З ДРУКУ :

1. А.Чайковський: О Л Ю Н Ь К А, оповідання з життя ходоцької шляхти.Стор. 326, ціна --\$2.-
2. М.Ценевич: З Л О Щ А С Н И Й С А М О Ц В І Т, повість з козацьких часів,ст.224, ц.\$2-
3. Богдан Лепкий: С О Т Н И К І В Н А, історична картина з часів І.Виговського,ст.176.ц.І.50
4. В.Будзиновський: П Р И Г О Д И З А П О Р О З Ь К И Х С К И Т А Л Ь Ц І В. Історична повість. Сторін 210, ціна \$2-
5. (для дітей):
В.Буш: М А К С И М І М А Р К О, багато ілюстр. ціна лиш 60с
6. І.Франко: Д І Д О В А Р І П К А, ілюст. казка ціна --- 35с
7. *** К О З А - Д Е Р Е З А, укр. нар. казка, багато ілюстр35с
8. *** М А Т И - К О З А - укр, нар. казка багато ілюстрацій-30с
9. ***ЛИСИЧКА-КОТИК і ПІВНИК, укр. нар. казка, багато ілюст.30с
10. Б.Лепкий: П О Л Т А В А /Над Десною/, ми отримали цю книжку з Бразилії і можемо її продати кожному за ціну \$2.50 за примір.

ЗАМОВЛЯТИ в : "HOWERLA", — 41 E. 7th St. New York 3, "

НАША РОЗМОВА

***Вп. Л. Бачинський, Бофало, Н. Й
Щиро Вам дякуємо за матеріяли, які ми отримали та їх радо використаємо. Скоріше ми не мали можливості, але тепер вже їх використаємо. Щирий привіт!

***Вп. інж. Ю. Артюшенко, Чикаго, :
Щиро дякуємо за листа та за переслання нам відомостей, які ми радо сприйняли, а щодо помилки, яка зайшла в тесті самої назви - ми це виправлямо в цьому ж числі, бо скоріше не могли Щиро дякуємо і вітаємо Вас!

***Українська Вільна Громада в Скрантон, Па:
Посилки отримали і за все щиро Вам дякуємо. Все використаємо і помістимо. Щирий привіт!

***Вп. п. Я. Козловський, Торонто:
Листа отримали - адресу виправили. За все дякуємо і вітаємо Вас!

***Вп. п. М. Данилишин, Аргентина:
Ми отримали Вашого цінного і листа та матеріяли і щиро Вам дякуємо за посилку. Матеріяли в використаємо. Щирий привіт!

***Вп. інж. А. Кущинський, Парагвай:
Листа і статтю ми отримали - за це щиро дякуємо. Статтю використаємо, але хіба дещо змінимо і виправимо, бо дослівно ми пощувати цього не можемо. Вітаємо!!

***Український Вільний Університет, Мюнхен, Німеччина:
Ми отримали письмо в справі посилки деяких чисел "Біблосу", що Вам бракують, але просимо Вас послати нам бодай те, що часто і в Вас появляється друком, а в нас цього немає навіть для опису. Щирий привіт!

***Вп. п. Е. Грималик, Філадельфія
Ми отримали перші числа Вашого журнальчика, і за це Вам теж посилатимемо в обмін наш журнал Привіт!

***Вп. д-р Дм. Бучинський, Мадрид :
Листи й матеріяли ми отримали, за це Вам, як завжди - щиро дякуємо і радіємо, що Бог дає Вам досить сили і витривалості для цієї корисної праці! Щисти Вам, Боже!

Повідомляємо всіх заінтересованих що в В-ві "БІБЛОС" можна одержати дуже гарно і старанно видану книжку -

О. О л ь ж и ч :

П О Е З І Ї (Книжка Іа)

ціна \$2.-

Книжка гарно оправлена в полотно з золотим витиском на хребті і на окладинці, на люксовому папері і її повинні придбати собі всі ті, що люблять поезію, а головно, що знають, або хочуть знати ціну поезії О л ь ж и ч а !!

А ось і це ще можна в нас одержати:

"ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ МУЗИЧНОГО
З Н А Н Н Я"

написав проф. Осип Залеський -
ціна \$1.-

Книжка варта своїм змістом багато більше!

Направду і за \$100.- такого знання ніхто не купить, але книжка таки дасть Вам це знання лише за \$1

"BIBLOS"

UKRAINIAN BIBLIOGRAPHICAL MONTHLY

Address: "BIBLOS" 41 E. 7th St. NYC 3.

SUBSCRIPTION ONE YEAR \$2.00

SINGLE COPY 20c

Editor: N. Sydor Csartorysky, Ph. D.

" Б І Б Л О С "

місячник бібліографії і рецензій

Відповідальний редактор:
д-р М. Сидор Чарторійський.

Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам Редакції.
Редакція застерігає собі право скорочувати статті і виправляти мову.
Матеріяли надсилати на адресу Редакції.